

[#Булгаков_мовами_світу](#). ПРО ПОЛЬСЬКІ ПЕРЕКЛАДИ творів М. Булгакова.

Розповідає бібліограф музею Ольга Ковальчук

📖 Перша іноземна мова, якою був перекладений М. Булгаков, є польська.

Спочатку з'явилися два переклади повісті «Фатальні яйця» - Аліції Стерн (1926) та Едмунда Єзерського (1928), а також «Дияволяди». 1928 року було здійснено і перший переклад «Білої гвардії», виданий Видавництвом Грошевої бібліотеки Станіслава Цукровського.

Двічі ставилась «Зойчина квартира»: 1931 року у Міському лодзинському театрі та 1933 року (Літній театр у Варшаві). 1947 року п'єсу Булгакова «Олександр Пушкін» у перекладі Олександра Бахраха поставив варшавський Драматичний театр.

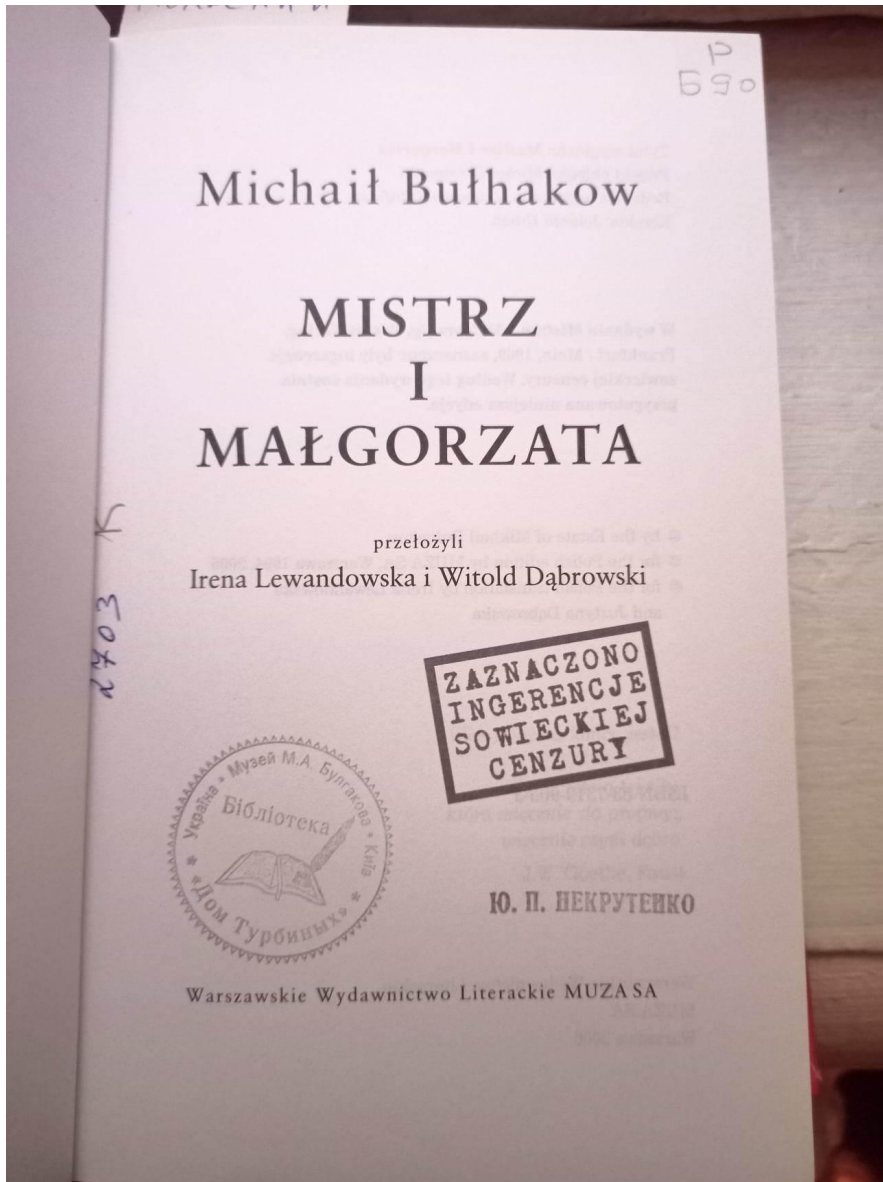
На початку 60-х років переклади булгаковських творів, а саме – драматургії стали активнішими та публікувались зазвичай у театральному часопису «Dialog».

Першим прозовим твором, перекладеним після війни польською, став «Театральний роман» (перекладач Земовіт Федецький) у 1966 році, за рік поет Вітольд Домбровський разом з журналісткою Ілоною Левандовською

перекладають «Життя пана де Мольєра». Перше польське видання роману «Майстер і Маргарита» у перекладі І. Левандовської і В. Домбровського вийшло 1969 року.

Більшість польських перекладів Булгакова виконано ними.

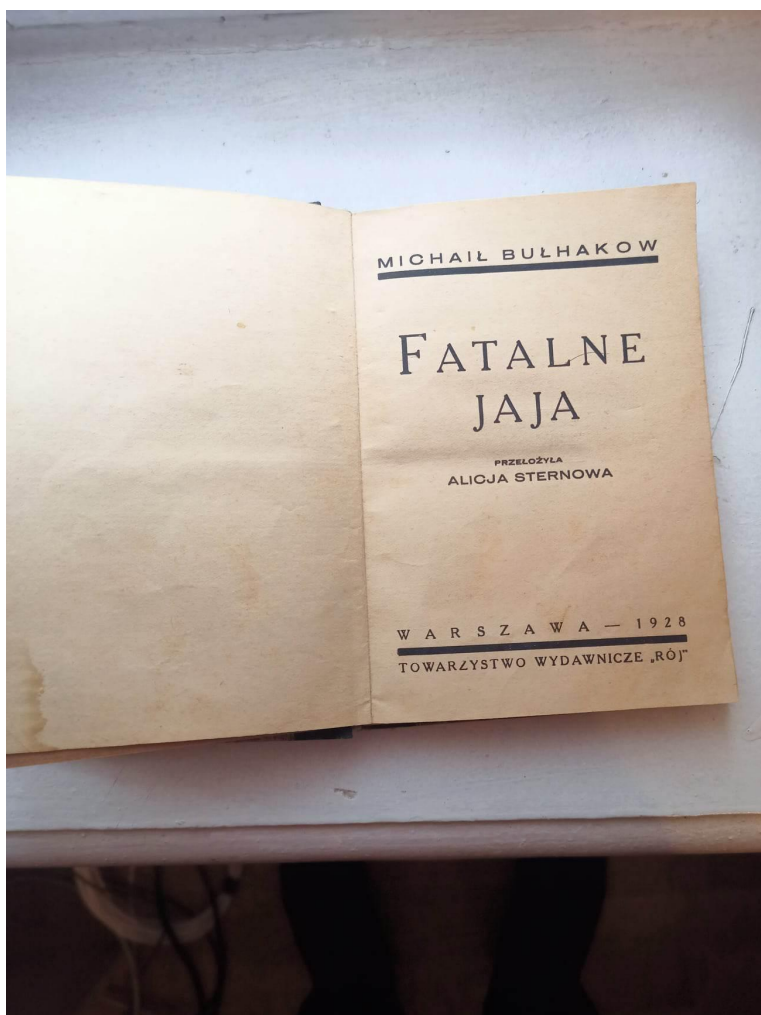
Повний польський переклад «Майстра і Маргарити» був здійснений 1980 року і витримав вже більш як 30 перевидань. 1995 року відомий дослідник творчості Булгакова Анджей Дравич видав свій переклад роману.

Перекладачами творів Булгакова були також Кшиштоф Тур, Яніна Карчмаревич-Федоровська, Галіна Закржевська, Ян Чихоцький, Єжі Помяновський.

Видатною подією стало видання видавництвом «Муза» чотиритомного зібрання творів М. Булгакова у чудовому графічному оформленні.

Бібліотека музею має 28 примірників польських видань творів Булгакова, серед них – і прижиттєве видання повісті «Фатальні яйця».

Бібліографія.

Bulhakow M. Fatalne jaja/ Przelozyla Alicja Sternowa. – Warszawa: Towarzystwo Wydawnicze “ROJ”, 1928. – 157s.

Bulhakow M. Biala gwardia/ Przelozyli Irena Lewandowska i Witold Dabrowski; Zamiast poslowia: Wiktor Niekrasow. Dom Turbinow. – Warszawa: Panstwowi Institut Wydawniczy, 1972. – 327s.

Bulhakow M. Powiesc teatralna/ Tlumaczyl Ziemowit Fedecki. – Warszawa: Czytelnik, 1980. – 201s.

Bulhakow M. Szkarlatna wyspa/ Przelzyl Jerzy Pomianowski. - Warszawa: KRAG, 1981. – 59s.

Bulhakow M. Zycie Pana Moliera/ Tlumaczyli Irena Lewandowska i Witold Dabrowski. – Warszawa: Mlodzizowa Agencja Wydawnicza, 1987. – 208s.

Bulhakow M. Fatalne jaja i inne opowiadania / Przelozyli Andrzej Drawicz, Irena Lewandowska i Witold Dabrowski, Alla Sarachanowa. – Warszawa: Wydawnictwa Alfa, 1988. – 141s. (Dawne fantazje naukowe).

💬 **Дарчий підпис:** Дорогому Музею Михаила Афанасьевича от одного из переводчиков

Andrzeja Drawicza, Warszawa 14.IX.93.

Bulhakow M. Biala gwardia/ Przelozyli Irena Lewandowska i Witold Dabrowski. – Warszawa: Panstwowi Instytut Wydawniczy, 1989. – 246s.

💬 **Дарчий підпис від Варшавської театр.школи Музею М.Булгакова.**

Bulhakow M. Mistrz i Malgorzata/ Przeklad Irena Lewandowska, Witold Dabrowski; Wstep Andrzej Drawicz; Opracowanie textu i przypisy Grzegorz Przebinda. – Wroclaw – Warszawa – Krakow – Gdansk - Lodz: Zaklad Narodowy imienia Osslinskih - Wydawnictwo, 1990. – 522s. (Biblioteka Narodowa; Seria II; Nr 229).

💬 **Дарчий підпис:** Дорогому Киевскому Музею МАБ, его работникам и посетителям с нежностью дарю А. Drawicz, Warszawa 14.09.93.

Bulhakow M. Mistrz i Malgorzata/ Tlumacz Jan Cichocki; poslesl. A. Wolodzko-Butkiewicz. - Warszawa: Bellona. – 580 s.

Подарунок перекладача.

Bulhakow M. Dzieła wybrane. T.I. Niezwykle przygody doktora. Proza autobiograficzna. - Warszawa: MUZA SA, 1994. – 463s.

Bulhakow M. Dzieła wybrane. T.II. Biala Gwardia i inne dzieła proza. - Warszawa: MUZA SA, 1994. – 663s.

Bulhakow M. Dzieła wybrane. T.III. Mistrz i Malgorzata. - Warszawa: MUZA SA, 1994. – 607s.

Bulhakow M. Dzieła wybrane. T.IV. Szkarlatna wyspa. Utwory dramatyczne. - Warszawa: MUZA SA, 1994. – 631s.

Bulhakow M. Bieg: Utwory sceniczne/ Przelozyli Krzysztof Tur, Janina Karczmarewicz-Fedorowska, Halina Zakrzewska. – Bialystok: Luk, 1994. – 327s. (B-ka rosyjska).

Bulhakow M. Trzy Zycia: Opowiadania. Urywki. Felietony/ Przelozyl Krzysztof Tur. – Bialystok: Luk, 1995. – 227s. (B-ka Rosyjska).

Bulhakow M. Mistrz i Malgorzata/ Przelozyl Andrzej Drawicz. – Wroclaw: Wydawnictwo Dolnoslaskie, 1997. – 598s. (Biblioteka klasyki).

Bulhakow M. Diaboliada/ Przelozyli Irena Lewandowska i Witold Dabrowski. – Warszawa: Proszynski I S-ka, 1999. – 46s.

Володзько-Буткевич А. Польский Булгаков (Очерк восприятия)// Михаил Булгаков, его время и мы: Коллективная монография под редакцией Гжегоша Пшебинды и Януша Свежего. – Краков, 2012. – 920с. – С. 669 – 683.

Drawicz A. Mistrz i diabel: rzecz o Bulhakowie. - Warszawa: Warszawskie Wydawnictwo Literackie MUZA SA, 2002. – 526s.

Дравич А. (Drawicz A.) Михаил Булгаков как классик литературы двадцатого века// Revue des etudes slaves. Tom soixante-cinquieme. Fascicule 2. Mixail Bulgakov. Classique et novateur. – Paris, 1993. – L. 233 – 240.

Дравич А. Михаил Булгаков как классик литературы двадцатого века// Лики языка. К 45-летию научной деятельности Е.А.Земской: Сборник. – М.: Наследие, 1998. – 443с. (Рос. АН; Ин-т рус. языка им. В.В.Виноградова). – С. 75 – 83.

Мишуровская М.В. Драматургия М. А. Булгакова за рубежом: переводы, издания. 1927-й – 1930-е гг.// Национальный театр в контексте многонациональной культуры: архивы, библиотеки, информация: Одиннадцатые Междунар. Михоэлсовские чтения/ Сост. А. А. Колганова. – М.: РГБИ, 2020. – С. 224 – 238.

Пшебинда Г. Третий польский перевод романа «Мастер и Маргарита»: Записки переводчика// Михаил Булгаков и славянская культура/ Отв. ред. Е.А.Яблоков. – М.: Совпадение, 2017. – С. 8 – 30. – Библиогр.: с. 29 – 30.

Рогозовская Т.А. Юбилейное: до и после Дома Турбиных (Булгаков, Некрасов, Дравич)// Михаил Булгаков, его время и мы: Коллективная монография под редакцией Гжегоша Пшебинды и Януша Свежего. – Краков, 2012. – 920с. – С. 649 – 658.

Филатова Н.М. О польских родственных и научных связях Л.Е.Белозерской-Булгаковой// Михаил Булгаков и славянская культура/ Отв. ред. Е.А.Яблоков. – М.: Совпадение, 2017. – С. 285 - 303. – Библиогр.: с. 302 - 303.

Зустріч та листування польського вченого Анджея Дравича с Любов'ю Білозерською-Булгаковою.